

ΠΑΝΔΩΡΑ.

15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ, 1854.

ΤΟΜΟΣ Ε΄.

ΦΥΛΛ. 108.

ΟΙ ΜΗΗΣΤΗΡΕΣ ΤΗΣ ΜΥΛΩΘΡΟΥ.

Διήγημα αγροτικόν.

—ο—

Ὁ πατήρ τοῦ Κωνσταντίνου ἦτο ἐκ τῶν καλητέρων γεωπόνων τῆς Νάξου, καὶ ὁ πλουσιώτερος μάλιστα τοῦ χωρίου του. Εἶχεν ἐπαυλιν πλησίον λόφου συνδένδρου, λειβάδια εὐπρόσθα, ἀγρούς ἀξιολόγως καλλιεργημένους, καὶ στρέμματα τινὰ δάσους τὰ ἅποια ἐκλάδευε κατὰ δεκαετιαν.

Εἰς τὴν ἐπαυλίν του ἀνέτρεπε βόας δύο θαμάλεις ἐπήρουν διὰ τοῦ γάλακτός των εἰς τὰς ἀνάγκας, οἱ δὲ ὑπῆρταν, ὅσοι ἀνεγώρουν ἀπὸ αὐτὸν, ἐπέστρεφον πάλιν διότι ὁ οἰκοδεσπότης ἦτο ἀγαθός.

Ὁ πατήρ του ἦτο πεντηκονταύτης, εὐρωστος, ζωηρός, φιλομειδῆς καὶ εὐθύς τὴν καρδίαν. Δὲν ἦτο φιλάργυρος ἀλλ' οἰκονόμος, καὶ τακτικώτατος εἰς τὰς ὑποθέσεις του. Ἦγαπᾶτο δὲ κοινῶς εἰς τὸ χωρίον του, διότι ἦτο ἐλεήμων καὶ ὁσάκις οἱ χωρικοὶ εἶ-

χον διαφωνίας, εἰς αὐτὸν ἐπρόστρεχον ὡς εἰς διατητήν, καὶ αἱ ἀποφάσεις του ἦσαν ἀνέκκλητοι.

Νομίζω μάλιστα ὅτι ἐγείε ποτε λόγος νὰ τὸν ἐκλέξωσι δήμαρχον ἀλλ' αὐτὸς τὸ ἀπεποιήθη εἰπὼν μετριοφρόνως, ὅτι δὲν ἦτο ἰκανὸς πεπαιδευμένος ὥστε νὰ ἐκπληρώσῃ τοιαῦτα ἔργα.

Πρὶν προχωρήσωμεν εἶναι ἴσως καλὸν νὰ σᾶς εἰπῶ ὁποῖος ἦτο ὁ Κωνσταντῖνος. Ὁ Κωνσταντῖνος εἶχεν ἡλικίαν εἰκοσιενὸς περίπου ἔτους καὶ ἂν τὸ εἰρησμόνει, οἱ συνήθειαι συμβουλοὶ του θὰ τὸ ἀνευθύνισον θὰ εἰπώμεν δὲ μετ' ὀλίγον τὸ διὰ τί ἦτο ὑψηλός, ἰσχνός καὶ λευκός, φέρων πάντοτε μαῦρον ἔνδυμα, καὶ ὠνομάζετο ὑπὸ τῶν γειτόνων Κύριος Κωνσταντῖνος εἰδὼ ὁ πατήρ ἐκαλεῖτο ὑπ' αὐτῶν τῶν ἰδίων Μπάρμπα - Γιάννης.

Ὁ μπάρμπα Γιάννης, γηράσας προῶως, εἶχε στείλει τὸν υἱὸν του εἰς τὸ Γυμνάσιον ὁ ἀγαθὸς οὗτος ἄνθρωπος, τοῦ ὁποίου ἡ κρίσις ἦτο συνήθως ὀρθοτάτη, ἠπατήθη τὴν φορὰν ταύτην, ὡς τὸ ἐνόησε καὶ αὐτὸς ἀκολούθως.

Πρὶν μεταβῆ εἰς Ἀθήνας ὅπου ἐσπούδασεν, ὁ Κωνσταντῖνος ἦτο παγὺς καὶ εὐθυμος, κατὰ νοῦν μόνον ἔχων τὴν πατρικὴν κληρονομίαν, καὶ μόνον εὐάρεστον καὶ

τερπνοτάτην θεωρῶν τὴν διαμονὴν του εἰς τὴν ἑπαυ-
λιν τοῦ πατρὸς του. Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν του ἄμωσ
ἦτο ἄλλως μεταβεβλημένος. Τὸ χωρικὸν ἔνδυμα τοῦ
πατρὸς του τὸν ἐξητυλίκεν ὑπὲρ τὸ δέον· ἔλεγεν ὅτι
ὁ βίος τῆς ἐξοχῆς εἶναι ἀηδὴς καὶ παραπολὺ ὁμα-
λὸς, καὶ εἰς μάτην ἀνεζήτει περὶ ἑαυτὸν τὰς ἡρωϊδας
τὰς ὁποίας ἀνεγίνωσκεν εἰς τὰς ἐπιφυλλίδας τῆς
ἐφημερίδας του.

Ὁ μπαρμπα - Γιάννης ἐπεθύμει νὰ δώσῃ καλὴν
νύμφην εἰς τὸν υἱὸν του, καὶ διὰ τοῦτο ἐστρεψε τοὺς
ὀφθαλμοὺς πρὸς ἀνεψιῶν του τινὰ, (σημειωτέον ὅτι
ἦτο καθολικὸς) ἦτις, εἰκοσαετῆς μόλις, ἐστερήθη
τὸν μωλωθρὸν σύζυγόν της, πλουσιώτερον ὅλων τῶν
πὲρὶ κατόικων. Ὁ μύλος τοῦ χωρίου δὲν ἔκειτο
μαζρὰν τῆς ἐπαύλεως.

Καὶ ὁ μὲν μύλος ἦτο λευκὸς καὶ κομψὸς, περι-
κυκλωμένος ἀπὸ ἀνθηρότατον σωρὸν ἰτεῶν, ἡ δὲ μω-
λωθρὸς ξανθὴ, ἐπαγωγὸς, εὐθυμὸς καὶ ὠραία· ἐπερι-
ποιεῖτο τὰς λευκὰς χεῖρας της, καὶ περιέβαλλε τοὺς
μικροὺς καὶ λεπτοὺς πόδας της μὲ σανδάλια στελλό-
μενα ἀπὸ τὴν πόλιν. Ὅσάκις τὸ ἑσπέρας, καθήμενὴ εἰς
τὸ κατώφλιον τῆς θύρας της, ἐπέπληττε τοὺς ὑπη-
ρέτας της μὲ τόνον τὸν ὁποῖον εἰς μάτην ἐπροσπάθει
νὰ καταστήσῃ ἀύστηρὸν, ἐφαίνετο χαριστάτη.

Ὅσάκις ὁ μπαρμπα - Γιάννης διέβαινε πλησίον τοῦ
μύλου, ἐμειδία, καὶ παρατρίβων τὰς χεῖρας, ἔλεγε·

— Τί ὠραίαν κόρην θὰ κάμω νύμφην!

Πλὴν τούτου, ἐπειδὴ ὁ μπαρμπα - Γιάννης ἦτο
ἰδιοκτῆτης, ἔδλεπεν εὐχαρίστως τὰς γαῖας τὰς ἀνή-
κούσας εἰς τὸν μύλον καὶ παρακειμένους εἰς τὰς ἰδι-
κάς του, καὶ ἐφιθύριζε·

— Ὁ υἱός μου θὰ γίνῃ ἰδιοκτῆτης τῶν καλλιτέ-
ρων ὑποστατικῶν τῶν μερῶν ταύτων.

Ἐν τούτοις ἡ ὑπερήφανος διαγωγή τοῦ υἱοῦ του
τὸν δυσχρέστει· ἔδλεπε μὲ λύπην τὴν ἀποστροφὴν
τὴν ὁποῖαν ἐπροξένουν εἰς αὐτὸν τὰ ἔργα τῶν ἀγρῶν
καὶ ἡ ποιήσεις, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ οἰκιακοῦ βίου, ἡ κα-
λητέρα τῶν ποιήσεων. Καὶ τῷ ἐπέτρεπε μὲν νὰ φέρῃ
μαῦρον ἔνδυμα, ὑποθέτων ὅτι· εἰάν τὸ ἔνδυμα δὲν ἀρκῆ
διὰ νὰ ἀναδείξῃ τινὰ ἀρχιερέα, ἔλκει ἄμωσ ἐνίοτε
τὸ σέβας· ἀλλὰ δὲν ἐδύνατο νὰ βλέπῃ ἄνευ δυσχε-
ρασίας ὅτι ὁ Κ. Κωνσταντῖνος, ὁσάκις τις ὑπηρέτης
ἔλειπεν ἀπὸ τὴν ἐξοχὴν, δὲν ἀπέβαλλε τὸ ἔνδυμά του
διὰ νὰ ἀναλάσῃ τὴν ἐργασίαν τοῦ ἀπάντος.

Ὁμολογητέον ἄμωσ ὅτι ὁ ἀγαθὸς Γιάννης, χω-
ρὶς νὰ ζαλιζέται παραπολὺ, ἠλπίζεν εἰς τὴν πατρι-
κὴν του ἐξουσίαν, ἴσως δὲ καὶ εἰς τοὺς ὠραίους ὀ-
φθαλμοὺς τῆς μωλωθροῦ, διὰ νὰ ἐπακαφέρῃ τὸν ἀπό-
γονόν του εἰς ὀρθότερας ἰδέας. Μεταῦθς λοιπὸν,
πρωίαν τινὰ, περὶ τὴν ὀγδόην ὥραν, ἐκὼ οἱ ἐργάται
του ἐπρογεύοντο, εἰς τὸν μύλον, ἐκρούσε τὴν θύραν
καὶ εὗρε τὴν ὠραίαν χήραν διορθοῦσαν τὴν ξανθὴν κό-
μην της ἐμπροσθεν μικροῦ κατόπτρου· ἡ χήρα σπεύ-
σασα προσέφερεν εἰς αὐτὸν θρανίον καὶ εἶπε·

— Καλημέρα, μπαρμπα - Γιάννη, κάθησε.

Ἐκεῖνος δὲ εἶπεν εἰς ἀπάντησιν·

— Ρόζα, ἀνεψιά μου, πόσον ἐτῶν εἶσαι.

— ὦ! εἶμαι γραῖα, θεῖέ μου, πολλὰ γραῖα, ἀπε-

κρίθη κομψευομένη ὡς κάτοικος μᾶλλον τῶν πό-
λεων ἢ τῶν ἀγρῶν· εἶμαι εἰκοσι χρόνων.

— ὦ! ἐπενέλαβεν ὁ μπαρμπα - Γιάννης, μὲ ἀρέ-
σκει τὸ γῆρας σου, εἶσαι εὐμορφὴ Ρόζα.

— Ἀλήθεια! ἀνέκραξεν ἡ νέα μειδιῶσα,

— Ἀληθέστατα· τοῦλάχιστον αὐτὴ εἶναι καὶ
ἐδική μου καὶ πολλῶν ἄλλων γνώμη· τὸ λέγουν
εἰς ὅλον τὸ χωρίον.

— Λέγουν τόσα παλλὰ, θεῖέ μου! οἱ χωρικοὶ
εἶναι φλύαροι.

— Ἔστω· πλὴν ἦτον καλὴ τέρα εἰάν δὲν ἐφλυάρουν.

— Πλὴν, εἶπεν ἡ Ρόζα χαριέστατα μειδιάσασα,
δὲν πειράζει κανένα ἂν λέγουν ὅτι εἶμαι εὐμορφὴ.

— Εἶσαι χήρα, ἀνεψιά μου.

— Ἀλλοίμονον! ἀνέκραξε στενάξασα ἡ Ρόζα.

— Δὲν θέλεις νὰ ἐξαναῦπανδρευθῆς;

— Τὸ σκέπτομαι, ἀπεκρίθη μὲ ἀφέλειαν ἡ Ρόζα.

— Πῶς σὲ φαίνεται ὁ ἐξαδελφός σου;

— Ὁ Κωνσταντῖνος;

— Καί, ἀπεκρίθη ὁ μπαρμπα - Γιάννης καμψύ-
σας τοὺς ὀφθαλμοὺς!

— Ἐ! εἶναι παραπολὺ . . . κύριος . . .

— Καὶ ἐπεθύμεις νὰ εἶναι παραπολὺ . . . χωρικός;

— Ὅχι δὲ . . . πλὴν . . .

Ὁ μπαρμπα - Γιάννης παρέτριψε τὰς χεῖρας.

— Τί σημαίνει αὐτὸ τὸ πλὴν;

— Δὲν εἶπα καί, θεῖέ μου.

— Εἶπες λοιπὸν ὄχι;

— Ὅχι ἀκόμη.

— Ἄρα εἶναι τελειωμένον ὑγίαινε Ρόζα . . . ἴ
σὲ προειδοποιῶ ὅτι θὰ σ' ἐπισκερθῇ ὁ ἐξαδελφός σου.

— Τόσῳ γρήγορα;

— Ὅταν τὸ σιτάρι εἶναι ὠριμον τὸ θερίζω· δὲν
προσμένω τῶν χειμῶνα.

— ὦ! εἶσθε πολλὰ εὐγενεῖς! ἐφιθύρισε μὲ πι-
κρίαν ἡ νέα.

— Δὲν μὲ εἶπες ὅτι ἐγήρασες;

Ἡ Ρόζα δὲν ἀπεκρίθη ἀμέσως· ἀλλὰ περιπτυ-
χθεῖσα τὸν θεῖόν της, τὸν ἐφίλησε δυνατὰ, καὶ εἶπε
σπείουσα τὸν δάκτυλον·

— ὦ! εἰάν δὲν ἦσο ἠλικιωμένος.

Ὁ μπαρμπα - Γιάννης ἀνεχώρησε ζωηρὸς καὶ
εὐθυμὸς, ὡς ἂν εἶχεν ἀλλάξῃ τὰ πενήτηκόντα του ἔ-
τη μὲ τὰ εἰκοσι τῆς μωλωθροῦ.

Πλησίον τῆς οἰκίας του ἀπήντησε τὸν Κωνσταντῖνον
σοβαρὸν καὶ ὠχρόνως ἤρωα μυθιστορίας. Οὗτος δὲ προσ-
ελλῶν πρὸς τὸν πατέρα του μὲ ὑπόκλισιν καὶ σεβας,

— Πάτερ μου, εἶπε, σ' ἐζήτησαν.

— Κ' ἐγὼ ὁμοίως, ἀπεκρίθη ὁ γέρον.

— Ἐχὼ νὰ σὲ ὁμιλήσω.

— Κ' ἐγὼ ἐπίσης. Πλὴν, ἐπρόσθεσεν ὁ Γιάννης,
νομίσας ὅτι ἐμάντευε τὸν σκοπὸν τοῦ υἱοῦ του, λέγε
πρῶτος σὺ, τί μὲ θέλεις;

Ὁ Κωνσταντῖνος ἔλαβεν ὕφος μελοδραματικόν,
καὶ εἶπε·

— Πάτερ μου, αὐριον εἶναι πρώτη νοεμβρίου.

— Τῶν Ἁγίων Πάντων, ἐπρόσθεσεν ὁ πατήρ, καὶ
ἡμέρα τῶν γεθλιῶν σου, υἱέ μου.

— Αυτό είχα σκοπόν νά σέ εἰπῶ, πάτερ μου.
 — Θά γίνης εἰκοσιενός χρόνου . . .
 — Ναι, πάτερ μου.
 — Εἶναι ὁ καιρός κατὰ τὸν ὁποῖον οἱ νέοι ἀποκατασταίνονται.
 — Αυτό ἔχω κατὰ νοῦν, πάτερ μου.
 — Ἄ! πολλά καλά, ἐπιθύρῃσεν ὁ μπαρμπα-Γιάννης.
 — Πάτερ μου, ἐπανελάθειν ὁ Κωνσταντῖνος, ἤξεύρεις ὅτι θά μὲ δώσης λόγον διὰ τὴν περιουσίαν τῆς μητρὸς μου.
 Ἡ ἀπότομος αὐτῆ πρότασις δυσηρέστησε τὸν Γιάννην καὶ ὁμοῦ ἀπεκρίθη ἀταράχως.
 — Τὸ ἤξεύρω, τένον μου, καὶ αὔριον θά σέ χρεωστῶ σωστὰ δεκαπέντε χιλιάδας δραχμῶν.
 — Ὦ! εἶπεν ὁ Κωνσταντῖνος, δὲν θέλω παρὰ μόνον τὸ εἰσόδημα.
 — Πλὴν δὲν θά τὰ ἐξοδεύης εἰς ἐδῶ, ἐπιθύρῃσεν ὁ πατήρ.
 — Καὶ δὲν ἔχω σκοπόν νά μείνω ἐδῶ.
 Ὁ Γιάννης ὠπισθοδρόμησεν.
 — Αὔριον ἀναχωρῶ εἰς Ἀθήνας.
 Ὁ ἀγαθὸς γέρον ὠπισθοχώρησε καὶ πάλιν νομίζων ὅτι ὄνειρευεται.
 — Ἄλλ' ἡ σύζυγός σου δὲν θά θελήτῃ νά ὑπάγῃ. Πλὴν τούτου τί θά κάμῃς ἐκεῖ; ποῖος θά φροντισθῇ διὰ τὸν μύλλον, τὴν ἐξοχὴν; . . .
 — Τί λέγεις, πάτερ μου; διὰ ποῖον μύλλον καὶ διὰ ποίαν ἐξοχὴν ὀμιλεῖς;
 — Διὰ τὴν ῥόζαν καὶ διὰ τὸν μύλλον τῆς δὲν θέλεις νά ὑπανδρευθῆς;
 — Μίαν χωρικήν! οὐφ!
 Εἶπε καὶ ὠπισθοχώρησε.
 — Πάτερ μου! ἐνηκολούθησεν ὁ νέος μ' ἐδώκες ὑψηλοτέραν ἀνατροφήν ἐννοεῖς λοιπὸν ὅτι δὲν ἤμπορῶ νά εἶμαι οὔτε μιλωνᾶς, οὔτε γεωπόνος.
 — Τί θέλεις λοιπὸν νά εἶσαι; ἠρώτησε μὲ ἀγανάκτησιν ὁ Γιάννης.
 — Ζωγράφος! ἀπεκρίθη ἀταράχως ὁ Κωνσταντῖνος· ἢ μᾶλλον εἶμαι τώρα, διότι ἔχω κλίσιν εἰς τὴν ζωγραφικὴν.
 Ὁ γέρον ἀνύψωσε τοὺς ὄμους.
 — Ὁ υἱός μου εἶναι τρελός, ἐπιθύρῃσεν ἴσως πρέπει νά τὸν ἀποκηρύξω.
 Καὶ ὁ μὲν Κωνσταντῖνος, χαίρεισας τὸν πατέρα του, ἀνεχώρησεν, ὁ δὲ Γιάννης ἔμεινεν ὡς κεραυνόπληκτος. Ἄλλ' ἐπὶ τέλος ἐνόμισε καλὸν νά ὑπάγῃ νά συμβουλευθῇ τὴν ἀνεψιάν του, τὴν μιλωθρὸν, διότι, κατὰ τὴν παροιμίαν τῶν κατοίκων τῆς Πάρου, αἱ γυναῖκες ἔχουσι περισσύτερον νοῦν εἰς τὸν μικρὸν ἢ τὸν ἄνδρα παρὰ οἱ ἄνδρες εἰς ὅλην τὴν κεφαλήν.
 Ἡ μιλωθρὸς τὸν ἤκουσε μέχρι τέλους, καὶ ἔπειτα εἶπεν
 — Ὁ ἐξάδελφός μου ἔχει δίκαιον, θέλει νά ὑπάγῃ εἰς Ἀθήνας· ἄρες τον.
 — Εἶσαι τρελή;
 — Διόλου. Ἐσο ἡσυχος· θά ἐπιστρέψῃ.

— Πλὴν . . . ἐπιθύρῃσεν ἀπηλπισμένος ὁ Γιάννης.
 — Μπαρμπα - Γιάννη, εἶπε σπουδάζουσα ἡ μιλωθρὸς, εἶμαι γραῖα καὶ ἔχω πείραν θέλεις νά μὲ ἀκούσης;
 — Λέγε
 — Ὁ Κωνσταντῖνος νά ὑπάγῃ αὔριον εἰς Ἀθήνας . . .
 — Καὶ διὰ τί;
 — Σιωπῇ! νά τὸν δίδῃς δύο χιλιάδας δραχμῶν κατ' ἔτος . . .
 — Θεέ μου! ἀνέκραξεν ὁ Γιάννης, θέλεις λοιπὸν νά μὲ ἐξολοθρεύσης;
 — Καὶ ἂν, ὡς εἶναι πιθανόν, κάμῃ χρέη, νά τὰ πληρώσης.
 — Θεέ μου!
 — Ἔως ὅτου νά φάγῃ τὰς δεκαπέντε τοῦ χιλιάδας δραχμῶν.
 — Ῥόζα, κόρη μου, εἶσαι, βλέπω, τρελή, ὡς καὶ αὐτός.
 — Διόλου· διότι πρὶν περάσῃ ὁ χρόνος, θά ἐπιστρέψῃ ὁ Κωνσταντῖνος.
 — Ὁ λόγος σου καὶ εἰς τοῦ Θεοῦ τὸ αὐτί!
 — Καὶ δὲν θά φερῇ πλέον μαῦρον φορεμα.
 — Ἄ! ἀνεστένασεν ὁ γέρον.
 — Καὶ θά βάλῃ ἄλλο χονδρὸν ἐπανωφόρι.
 — Νομίζεις;
 — Δὲν ἤξεύρεις τὴν παροιμίαν; Ὅ,τι θέλουσι αἱ γυναῖκες τὸ θέλει ὁ Θεός!
 Εἶπε καὶ εὐτρεπίσθη τὸ σαχύτερον, βαλοῦσα τὴν καλὴν τῆς ἐσθῆτα, τὰς φίλας κάλτσας τῆς, τὰ μικρὰ τῆς σανδάλια, τὸν κομψότερον κεκρύφαλόν τῆς, ἐστηρίχθη εἰς τὸν βραχίονα τοῦ θείου τῆς, καὶ μετέβη εἰς τὴν ἐξοχὴν του.
 Ὁ Κωνσταντῖνος ἦτο εἰς τὸν βάλαιμόν του· αὐτὴ δὲ ἀναβᾶσα εἶπε πρὸς αὐτόν·
 — Ἐξάδελφέ μου, ὁ πατήρ σου ἐξαναιμωράθη, καὶ μὲ φαίνεται ὅτι δὲν ἤξεύρει τί λέγει. Πρὸ ὀλίγου μὲ εἶπεν ἄρρητα θέματα.
 Ὁ Κωνσταντῖνος τὴν ἐδῆκεν ἀκαρδαμικτῇ.
 — Ὑπόθεσε ὅτι μ' ἔλεγεν ὅτι θέλεις νά ὑπάγῃς εἰς Ἀθήνας.
 — Βέβαια, ἀπεκρίθη ὁ Κωνσταντῖνος.
 — Δὲν ἀμφισβᾶλλω δι' αὐτό· ἀλλ' ὁ πατήρ σου ἐπρόσθεσεν ὅτι θά ἐναντιωθῇ.
 — Νά ἰδῶμεν· ὑπεντολόρησεν ἐντόμως ὁ μέλλων ζωγράφος.
 — Ἐγὼ εἶπα, ἐπρόσθεσε μὲ τόνον ἐμπιστευτικὸν ἡ Ῥόζα, εἰς τὸν πατέρα σου, ὅτι εἶναι ἀνόητος θέλων νά σέ κάμῃ γεωπόνον ὅπως εἶναι καὶ αὐτός, καὶ νά σέ ὑπανδρεύσῃ μ' ἐμὲ ἢ ὅποιον εἶμαι μιλωνοῦ καὶ χωρική.
 — Ἐξάδελφῃ μου . . . ἐτραύλισεν ὁ Κωνσταντῖνος παραχθεις, καὶ λέγων κατ' ἑαυτὸν ὅτι ἡ Ῥόζα ἦτο ὠραιότατη.
 — Ὁ πατήρ σου ἔχει ἄδικον, Κ. Κωνσταντῖνε, ἐπρόσθεσεν ἡ Ῥόζα. Εἶναι φυσικώτατον νά ζήσῃς κατὰ τὴν ἀνατροφήν τὴν ὁποίαν ἔλαβες· σέ πρέπει συζυγὸς Ἀθηναία.

Ὁ Κωνσταντῖνος ἐμεγαλύνθη, εἰ καὶ πειθόμενος ἔτι μᾶλλον ὅτι ἡ Ρόζα ἦτο ὡραιότατη.

— Ὅθεν, ἐπανελάβεν ἡ Ρόζα, κατέπεισα τὸν πατέρα σου, καὶ πρέπει νὰ μὲ ἀνάψῃς κηρίον. Δὲν ἐναντιώνεται πλέον. . .

— Ἄ! ἐξαδέλφη μου . . . πόσον εἶσαι καλὴ!

Καὶ αὐτὸς μὲν ἠσπάζθη τὴν χεῖρά της, ἐκείνη δὲ ἐψιθύρισε κατ' ἰδίαν,

— Πόσον εἶναι ἀνόητος νὰ πιστεύῃ ὅτι αἱ γυναῖκες τῆς πόλεως εἶναι ὡραιότεραι ἀπὸ τὰς μυλωθροὺς τοῦ χωρίου!

Τὴν ἐπισύσαν ἀνεχώρησεν ὁ Κωνσταντῖνος ὁμοῦ μετὰ ἀγαθὸν τινα συμμαθητὴν του, ὅστις ἦτο κάκιστος ζωγράφος εἰς Ἀθήνας, καὶ ἐκαυχᾶτο ὅτι ἀνήκουστος ἦτο ἡ ἐπιτυχία του.

Κατὰ δὲ τὴν ἀναχώρησίν του ὁ γέρον ἐκλαυσεν ὡς μικρὸν παιδίον.

— Μὴ κλαίης, θεῖέ μου, ἔλεγεν ἡ μυλωθρὸς, θὰ ἐπιστρέψῃ καὶ γρήγορα.

Ἄλλὰ φεῦ! ἔτος ὀλόκληρον παρήλθε, καθ' ὃ ὁ ταλαίπωρος πατὴρ ἔλαθε μυρίας ἀπαιτήτους χρεῶν τοῦ υἱοῦ του. Ἐπλήρωσε δὲ αὐτὰ χωρὶς νὰ εἴπῃ τίποτε, διότι ὁ Κωνσταντῖνος ἦτο κύριος τῆς περιουσίας του. Ἀλλὰ συχνάκις ἔλεγεν εἰς τὴν μυλωθρὸν,

— Βλέπεις λοιπὸν ὅτι δὲν ἐπιστρέφει;

— Ὑπομονή! ἀπεκρίνετο αὐτὴ, ἀλλὰ μὲ ὀλιγωτέραν ἢ ἄλλοτε πεποιθήτιν.

Ὁ ταλαίπωρος μπάριμπα - Γιάννης ἔπεσεν εἰς μελαγχολίαν καὶ ἐγύρασεν ἐντὸς τινῶν μηνῶν ὡς ἂν παρήλθον δέκα ἔτη.

Ἐντὸς τῶν ὀλίγων τούτων μηνῶν, κατεδαπάνησεν ὁ Κωνσταντῖνος ὀκτὼ χιλιάδας δραχμῶν.

Ἐν τούτῳ ἡ ζωγραφικὴ του ὀλίγον προώθησε. Ὁ διευθυντὴς τοῦ Πολυτεχνείου ἀπέρριψε τὰς εἰκόνας τὰς ὑποίας ἠθέλησε νὰ ἐκθέσῃ, αἱ λεγόμενοι φίλοι του τὸν κατέλιπον ἐν σταθερᾷ μεσημέρῳ, καὶ κυρία τις τὴν ὑποίαν ἐτόλμησε νὰ ζητήσῃ εἰς γάμον, τὸν ἀπέπεμψεν.

Ἐφθασεν ἄρα ἡ ὥρα τῆς σκέψεως.

Μίαν τῶν ἡμερῶν ὁ Κωνσταντῖνος ἐσυλλογίζετο ὅτι αἱ Ἀθηναῖαι καὶ ὁ βίος τῶν καλλιτεχνῶν εἶχον τὰς ἀκάνθιας των, καὶ ἐθυμήθη τὴν γοητευτικὴν μορφὴν τῆς ἐξαδέλφης του, καὶ τὰ δάκρυα τοῦ πατρὸς του ὅταν ἀνεχώρησε.

Κατὰ δυστυχίαν ὅμως αἱ Ἀθηναῖαι ἠμοιάζουσι τὸν λαδύρινθον τῆς Κρήτης· διὰ νὰ ἐξέλθῃ τις ἀπὸ αὐτὰς ἔχει ἀνάγκην τοῦ μίτου τῆς Ἀριάδνης, καὶ αὐτὸν μόνον ἡ γυνὴ τὸν κρατεῖ· ἀλλὰ ὁ μίτος δὲν ἤρχετο, ὁ δὲ Κωνσταντῖνος ἐσημολοῦσε νὰ πλανᾶται εἰς Ἀθήνας ὅτε μίαν τῶν ἡμερῶν ἔλαθε τὴν ἐφεξῆς ἐπιστολήν·

α. Φιλτάτῃ μου ἐξαδέλφῃ!

α. Εἶμαι εἰκοσιεὶς ἔτους, ἄρα εἶμαι γραῖα καὶ βλέπω τὴν ἀνάγκην νὰ ἀποκατασταθῶ. Ἰπικνδρεύομαι μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας. Ἦμπορεῖς νὰ μαντεύσῃς μὲ ποῖον; ἀδύνατον. . . Θὰ γίνω μητριὰ σου, διότι ὑπανδρεύομαι τὴν μπάριμπα - Γιάννην. Naί μὲν

εἶναι πενήτηντα καὶ ἑνὸς ἔτους, ἀλλ' εἶναι ὄρσορός ὡς ῥόδον καὶ ὑγειέστατος. Εἴμεθα γείτονες, καὶ ἡ ἐπαυλις καὶ ὁ μύλος θὰ ἀποκαταστήσουσι ἀξιόλογον ὑποστατικόν. Σὲ προσκαλῶ εἰς τὸν γάμον μου. Ἐάν ἐνυμφεύθῃς καμμίαν ὡραίαν κυρίαν Ἀθηναίαν, φέρε τὴν, καὶ θὰ τὴν ὑποδεχθῶμεν ὅσον τὸ δυνατόν καλύτερον. Naί μὲν εἴμεθα χωρικοί, γνωρίζομεν ὅμως τὰ καθήκοντα.

Ἡ μέλλουσα μητριὰ σου
ΡΟΖΑ.

Γ. Γ. Ὁ πατὴρ σου δὲν ἤθελε νὰ σὲ γράψω, διότι ἔλεγεν ὅτι γάμος χωρικῶν δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ εὐχαριστήσῃ κύριον ὡς σὲ· ἀλλὰ ἐγὼ ὑπέθεσα ὅτι δὲν θὰ εἶσαι ὑπερήφανος καὶ ὅτι θὰ τιμήσῃς τὸν γάμον μας διὰ τῆς παρουσίας σου. Τὸ συμβόλαιον θὰ ὑπογραφῇ τὴν Κυριακὴν ὀκτῶ, μετὰ τὴν λειτουργίαν.

Β. Γ. Γ. Ἐπειδὴ εἶναι πολὺ πιθανὸν νὰ πάσῃς ἔλλειψιν χρημάτων, διότι ἡ ζωὴ τῶν Ἀθηνῶν ἀπαιτεῖ πολὺ χρῆσιον, σὲ στέλλω πεντακοσίας δραχμὰς διὰ νὰ φθάσῃς ἀνευ βραδύτητος. π

Ὁ Κωνσταντῖνος ἐξεπλάγη ἀναγνούς τὴν ἐπιστολήν ταύτην μετ' ὀλίγον δὲ ἀνέκραξεν ὅτι ὁ πατὴρ του ἦτο τρελὸς νὰ νυμφεύῃ τοιαύτην ἔχων ἡλικίαν· ἐνθυμήθη δὲ καὶ τὸ ὡραῖον πρόσωπον τῆς μυλωθροῦ.

Αἱ πεντακοσῖαι δραχμαὶ τῆς Ρόζας ἐφάη ὅτι ἔπεσαν ἀπὸ τὸν οὐρανόν. Ἐπλήρωσε τὰ μᾶλλον κατεπείγοντα χρεῖα του, καὶ τὸ ἑσπέρας ἀνεχώρησε. Τὴν δὲ Κυριακὴν ἐφθασεν εἰς τὸ χωρίον του. Ἀλλὰ διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν ἐπαυλιν ἔπρεπε νὰ διαβῇ πλησίον τοῦ μύλου. Ἰδὼν δὲ τὴν θύραν ἀνοικτὴν εἰσῆλθε καὶ εὔρε τὴν μυλωθρὸν καλωπιζομένην.

— Ἄ! Κ. Κωνσταντῖνα, εἶπεν αὐτὴ εἰρωνευομένη, καλῶς ὠρίσατε!

— Καλῶς σὰς κῆρα, ἀπεκρίθη ἐκαῖνος, χωρὶς ὅμως νὰ κατορθώσῃ νὰ κρύψῃ τὴν ταραχὴν του.

Ἡ Ρόζα ἦτο ὑπὲρ ποτε ὡραία.

— Καὶ ποῦ εἶναι ἡ ὡραία Ἀθηναῖα σου;

— Δὲν ὑπανδρεύθη.

— Ἀληθινά; κρῖμα!

Ὁ Κωνσταντῖνος ἔδακε τὰ χεῖλη του, καὶ εἶπε δυσαναπαχετῶν·

— Τὸ ἤθελες λοιπόν;

— Διάβολε!

— Ἐνόμιζα ὅτι ἄλλοτε ὁ πατὴρ μου . . . ἐκώπευε. . .

— Ἦτον τότε ξαναμωραμένος, φίλε μου, τὴν ὥρην ὅμως ἦλθε εἰς τὰ σύγκαλά του. . . Ἰδεν ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον δὲν ἦτον καλὸν διὰ σὲ, ἦτον δι' αὐτόν. Ἰδοῦ, ἔρχεται.

Καὶ εἰσῆλθεν ὁ μπάριμπα Γιάννης ἐνδεδυμένος ὡς πρίγκηψ· τὰ χεῖλη του ἐμειδίων καὶ ἄκτις εὐτυχίας ἔλαμπεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του. Ἐκοινοῦσε ὅτι ἦτο μᾶλλον τεσσαράκοντα ἢ πενήτηντα ἔτων.

Ἄρα ἠνηγκαλίσθη τὸν υἱὸν του μετὰ συντριβὴν καρδίας, ἐπέβησε καὶ εἰς τὸ μέτωπον τῆς Ρόζας φίλημα βροντῶδες εἰπὼν·

— Καλ' ἡμέρα σου, συμβία μου!

Ὁ Κωνσταντῖνος ἐθεώρησε τὸν ἀσπασμὸν τοῦτον εἰςτιμότερον τοῦ δέοντος καὶ μάλιστα παράτολμον.

— Ὑπάγωμεν εἰς τὴν λειτουργίαν, εἶπεν ὁ Γιάννης. Ἐρχεσαι, Ρόζα; Ἐρχεσθε, Κωνσταντῖνε;

— Διὰ τί μὲ ὁμιλεῖτε, πάτερ μου, κληθυτικῶς;

— Διὰ τί; πῶς νὰ ὁμιλήσω ἐνικῶς εἰς κύριον ὁποῖος εἶσθε;

Ὁ δὲ Κωνσταντῖνος ἐρυθρίασας ὑπετραύλισέ τινας λέξεις.

— Κ. Κωνσταντῖνε, εἶπεν ἡ μυλωνὸς μὲ σέβας ἀνάμικτον εἰρωνείας, ὑπάγετε μὲ τὸν ἄνδρα μου, καὶ σὰς φθάνω. Ἔχω νὰ δώσω διαταγὰς δια νὰ καλοδεχθῶν τὸν συμβολαιογράφον.

Ὅτε ἤκουσεν ὁ Κωνσταντῖνος τὸ ὄνομα τοῦ συμβολαιογράφου, ἠγανάκτησε, καὶ στηριχθεὶς εἰς τὸν βραχίονα τοῦ πατρὸς του εἶπε πρὸς αὐτὸν ἐνῶ ἐπροχώρου.

— Τῶντι ἀπεφασίσατε νὰ ὑπανδρευθῆτε εἰς τὴν αὐτὴν ἡλικίαν;

— Καὶ διὰ τί ὄχι; ἀπήντησεν ἐκεῖνος ἀνορθούμενος, καὶ ἐπιδεικνύων τὰ φυσικά του πλεονεκτήματα· δὲν εἶμαι ἀκόμη τόσο μουχλιασμένος.

— Βέβαια.

— Τόσω ἀφανισμένος.

— Δὲν λέγω τὸ ἐναντίον.

— Καὶ ἐκεῖνη εἶναι εὐμορφη.

— Ἀλοῖμονον!

— Διὰ τί αὐτὸ τὸ ἀλοῖμονον.

— Διότι, ἐψηθύρισεν ὁ Κωνσταντῖνος, ἔχετε τριάντα χρόνους περισσότερον ἀπ' αὐτήν.

— Ναί, πλὴν τί πρὸς τοῦτο;

— Καὶ ὅταν γηράσετε, αὐτὴ θὰ εἶναι ἀκόμη νέα.

— ὦ! ἐλπίζω ὅτι θὰ εἶμαι ὑγιής.

— Σκεφθῆτε καλὰ πρὶν.

— Καὶ δὲν μὲ μένει πλέον καιρὸς.

— Διὰ τί;

— Διότι ἐπροκήρυξα τοὺς γάμους μου.

— Τί σημαίνει; ἀνέκραξεν ὁ Κωνσταντῖνος· δὲν βλέπομεν καθημερινῶς γάμους διαλυομένους;

— Τώρα θὰ ἔλθῃ καὶ ὁ συμβολαιογράφος.

— Διάβολε!

— Καὶ ἠξούρεις ὅτι ἔρχεται ἀπὸ τὴν Δρυμαλιάν.

— Ἦμπορεῖ νὰ ἐπιστρέψῃ.

— Ναί· πλὴν ἐτύνησε τὸ συμβόλαιον.

— Δὲν ἄφησε τὰ ὀνόματα ἄγραφα;

— Δὲν ἠξούρω . . . Διὰ τί!

— Διότι ὁ κόπος του δὲν θὰ ὑπάγῃ εἰς μάτην τὸ συμβόλαιον ἠμπορεῖ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἄλλον.

— Καὶ εἰς ποῖον; ἠρώτησεν ὁ Γιάννης μειδιῶν κωμικῶς.

— Διάβολε! ἀπεκρίθη εὐσταθῶς ὁ Κωνσταντῖνος, εἰς ἐμὲ, εἴν θέλῃς.

Ἦν τοιαύτω ἐφθασε καὶ ἡ μυλωνὸς.

— Ἦξούρεις, Ρόζα, εἶπεν ὁ Γιάννης, ὅτι ἡ μέλουσα εὐτυχία μου μ' ἐπρομήθευσεν ἀπὸ τώρα ἀντιζήλους; Ἔχω ἕνα ἀντεραστήν . . .

— Τόσω χειρότερα δὲ αὐτὸν! ἀπεκρίθη ἡ Ρόζα.

— Μαντεύεις ποῖον;

— ὦ! ἀνέκραξεν ἐκεῖνη μειδιάσασα, τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι δύσκολον· ἀντεραστής σου εἶναι ὁ ἐξάδελφός μου τῶν Ἀθηνῶν. Ἀλλὰ δὲν ἐπιτυγχάνει· δὲν θέλω ἄνδρα μὲ μαῦρον φόρεμα, ἐγὼ ἡ ὁποία εἶμαι μυλωνῶ καὶ θὰ τοῦ τὸ ἀλευρόνω κάθε ὥραν.

— Αὐτὸ σὲ πειράζει; ἀνεφώνησεν ὁ Κωνσταντῖνος, ἀποβάλλων τὸ ἔνδυμά του καὶ ρίπτων αὐτὸ εἰς τοὺς πόδας τῆς νέας τῆς ὁποίας κατεφίλει καὶ τὰς δύο χεῖρας· ἰδέ με μόνον μὲ τὸ ὑποκάμισον . . . ὡς μυλωνῶν!

— Ἦξευρε ὅμως ὅτι δὲν θὰ ἐπιστρέψῃς ποτὲ εἰς Ἀθήνας, καὶ ὅτι ἂν κάμωμεν παιδία, δὲν θὰ ὑπάγουν ποτὲ εἰς τὸ Γυμνάσιον.

— Σὲ τὸ ὑπόχομαι.

— Παράδοξον! ἐψηθύρισεν ὁ μπαρμπα Γιάννης· οἱ σημερινοὶ νέοι δὲν θέλουν νὰ γίνουν ὅτι εἶναι καὶ οἱ πατέρες των! . . .

Αὕτη ὑπῆρξεν ἡ μόνη ἐπίκρισις τῆς διαγωγῆς τοῦ υἱοῦ του, τὴν ὁποίαν ἐπέφερεν ὁ ἀγαθὸς Γιάννης, ὅστις εὐχαρίστως ἀνέλαβεν ἄλλο πρόσωπον τοῦ δράματος, καὶ ἀπὸ συζύγου ἔγεινε πειθερός.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

ΠΕΡΙ ΤΕΡΑΤΩΝ.

ὑπὸ I. Δε-Κιγιάλια.

—o—

Πάντοτε καὶ πανταχοῦ τὰ τέρατα ἐφείλκυσαν τὴν προσοχὴν οὐ μόνον τῶν πεπαιδευμένων, ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ ὄχλου, ὅστις ἐκπληττόμενος ἀπὸ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον ἔκτακτον καὶ ἀσύνηδες τῆς μορφῆς αὐτῶν, ἐπλάσσε διὰ τῆς ἀγαλινώτου αὐτοῦ φαντασίας πολλὰ οὐ μόνον ἀλλόεστα ἀλλὰ καὶ πάντῃ ἀδύνατά νὰ ὑπάρξωσιν, ἅτινα ὅμως ἐφθασαν νὰ πιστεύσωσιν ἐνίοτε καὶ αὐτοὶ οἱ ἐπιστήμονες. Τούτου ἕνεκα ἡ ἱστορία τῶν ὀργανικῶν τούτων ἀνωμαλιῶν κατὰ τὴν πρώτῃ αὐτῆς περίοδον, δηλονότι ἀπὸ τῶν ἀπωτάτων χρόνων μέχρι τῆς ε' ἐκατονταετηρίδος, δὲν παρουσιάζει ἢ παρατηρήσεις κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον παραμεμορφωμένας, καὶ πολλακίς πάντῃ ἀνυποστάτους, ἂν καὶ μετὰ τῶν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀσχοληθέντων εἰσὶ καὶ διασημότεροι συγγραφεῖς, οἷοι ὁ Ἰπποκράτης, Ἀριστοτέλης, Πλίνιος, Γαληνός, Ἐμπεδοκλῆς, Δημόκριτος, καὶ ἄλλοι, οἵτινες ὅμως ἀναφέρουσι καὶ γεγονότα ἀκριβῶς ἐκτεθειμένα καὶ ἐπιβεβαιωθέντα ἐκ μεταγενεστέρων παρατηρήσεων, ὡς ὁρθῶς λέγει ὁ Λικέτιος ἐν τῷ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πολυτίμῳ συγγράμματι αὐτοῦ. (Liceti de monstrorum causis natura et differentiis. L. II.). Κατὰ τὴν δευ-